

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**

EL SANATLARI TEKNOLOJİSİ

BONCUK AKSESUARLARI

Ankara, 2012

- Bu modül, mesleki ve teknik eğitim okul/kurumlarında uygulanan Çerçeve Öğretim Programlarında yer alan yeterlikleri kazandırmaya yönelik olarak öğrencilere rehberlik etmek amacıyla hazırlanmış bireysel öğrenme materyalidir.
- Millî Eğitim Bakanlığınca ücretsiz olarak verilmiştir.
- **PARA İLE SATILMAZ.**

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR.....	ii
GİRİŞ.....	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	2
1. BONCUK DOKUMA.....	2
1.1. Boncuk Dokuma Tekniğinin Kullanım Alanları.....	2
1.2. Boncuk Dokuma Tekniğinde Kullanılan Desenler	5
1.3. Boncuk Dokumada Kullanılan Araç Gereçler	9
1.3.1. Tezgâh.....	9
1.3.2. Boncuklar	10
1.3.3. İpler.....	11
1.4. Boncuk Dokuma Tekniği Yapımı.....	12
UYGULAMA FAALİYETİ.....	17
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	23
ÖĞRENME FAALİYETİ-2	24
2. BONCUK ÖRME.....	24
2.1. Boncuk Örme Tekniğinin Kullanım Alanları	24
2.2. Boncuk Örme Tekniğinde Kullanılan Desenler	28
2.3. Boncuk Örmeye Kullanılan Araç Gereçler	29
2.3.1. Boncuklar	30
2.3.2. İpler.....	30
2.3.3. Boncuk iğnesi	31
2.4. Boncuk Örme Tekniği Yapımı	31
UYGULAMA FAALİYETİ.....	36
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	41
ÖĞRENME FAALİYETİ-3	42
3. HAPİSHANE İŞİ.....	42
3.1. Hapishane İş Tekniğinin Kullanım Alanları.....	43
3.2 Hapishane İş Tekniğinde Kullanılan Desenler	45
3.3 Hapishane İş Yapımında Kullanılan Araç Gereçler.....	47
3.3.1. Tığ.....	48
3.3.2. Boncuklar	49
3.3.3. İpler.....	49
3.3.4. Boncuk iğnesi	49
3.4. Hapishane İş Tekniği Yapımı	49
3.4.1. Cezaevi Boncuk Atölyesinde En Çok Kullanılan Teknikler	49
3.4.2. Örme Aşamaları.....	50
UYGULAMA FAALİYETİ.....	59
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	71
CEVAP ANAHTARLARI.....	73
KAYNAKÇA	74

AÇIKLAMALAR

ALAN	El Sanatları Teknolojisi
DAL/MESLEK	Yöresel El Sanatları
MODÜLÜN ADI	Boncuk Aksesuarlar
MODÜLÜN TANIMI	Bu modül, boncuk dokuma, boncuk örme ve hapishane işi uygulamalarını kapsayan bir öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/32
ÖN KOŞUL	Tığ örücülüğünde temel teknikler” modülünü almış olmak
YETERLİK	Boncuk örmek ve dokumak
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç: Bu modül ile uygun ortam ve araç gereç hazırlandığında tekniğe boncuk dokuma, hapishane iş ve iğne ile boncuk örme tekniğini yapabileceksiniz. Amaçlar: <ol style="list-style-type: none">1. Tekniğine uygun olarak boncuk dokuma yapabileceksiniz.2. Tekniğine uygun olarak iğne ile boncuk örme yapabileceksiniz.3. Tekniğine uygun olarak tığ ile hapishane işi örebileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Ortam: Aydınlık bir atölye ortamı Donanım: Boncuklar, boncuk iğneleri, boncuk örmede kullanılacak özellikte iplikler, boncuk tezgâhı, çalışma masası, sandalye, kaynak kitaplar, elektronik bilgi kaynakları, boncuk teknikleri ile çalışılmış aksesuarlar ve gereçler, çeşitli ürün katalogları, desen çizim araç gereçleri vb.
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Modülün içinde yer alan, her faaliyetten sonra verilen ölçme araçları ile kazandığınız bilgileri ölçerek kendi kendinizi değerlendireceksiniz. Öğretmen, modülün sonunda, size ölçme aracı (test, çoktan seçmeli, doğru-yanlış, vb.) kullanarak modül uygulamaları ile kazandığınız bilgi ve becerileri ölçerek değerlendirecektir.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci;

Boncuk, geçmişten bugüne kadar çeşitli araç ve gereçlerle pek çok yapım teknikleri ile birlikte bir arada kullanılmıştır.

Zaman zaman genç kızların çeyizlerinde duyguyu ifade ederken, renkleriyle pek çok kişiye neşe, desenleri ile umut ve uğraşı olmuştur.

Her kültürde farklı kullanım alanlarında yer alan boncuk, ev ve giysi aksesuarı olarak tercih edilmektedir.

Bu modülde boncuk ile ürün oluşturmada kullanılan, tezgah üzerinde iğne ile dokuma, tığ ile örgü teknikleri anlatılmaktadır.

Uygulamalarınızı yaparken sizlerde çevrenizde kullanılan modellerden yararlanabilir,yeni tekniklerle birleştirerek farklı çalışmalar oluşturabilirsiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Öğrenme faaliyetinde kazandırılacak bilgi ve beceriler doğrultusunda amaca uygun olarak boncuk dokuma tekniklerini öğreneceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Dokuma tezgâhı nedir, araştırınız.
- Dokuma tezgâhı çeşitleri hakkında bilgi ediniz.
- Boncuk dokuma tezgâhı çeşitlerini araştırınız.
- Edindiğiniz bilgileri arkadaşlarınızla paylaşınız.

1. BONCUK DOKUMA

Dokuma tezgâhında yapılacak ürünün enindeki boncuk sayısı kadar boyuna dizilmiş çözümlü ipliklerinin arasından atkı ipliğine desen sırasına göre geçirilmiş olan boncukların tekniğe uygun olarak örülmesidir.

Resim 1.1: Boncuk dokuma tezgâhında yapılmış bileklik

1.1. Boncuk Dokuma Tekniğinin Kullanım Alanları

Boncuk dokuma tekniği ev ve giyim aksesuarları vb. yapılarak kullanılmaktadır.

- Bileklik
- Kolye
- Çanta
- Pano
- Kemer
- Saç tokaları
- Telefon, sigara, çakmak kılıfları
- Abajur
- Yaka iğneleri
- K peler
- Giyim aksesuarları

Resim 1.2: Boncuk dokuma tekniği ile yapılmış kutu

Resim 1.3: Küpe

Resim 1.4: Bozuk para cüzdanı

Resim 1.5: Cüzdan

Resim 1.6: Pano

Resim 1.7: Boncuk çiçek

Resim 1.8: Boncuk kurdele

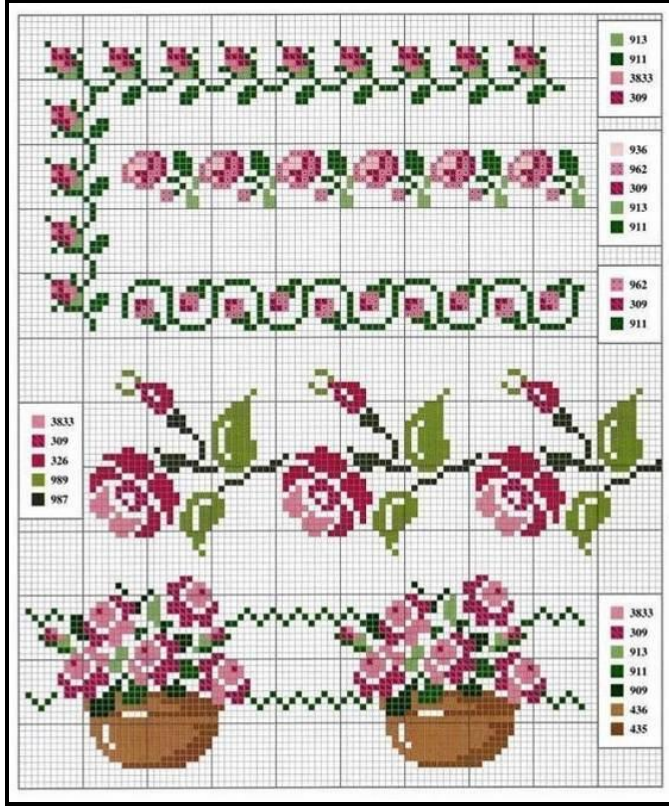

Resim 1.9: Boncuk çanta

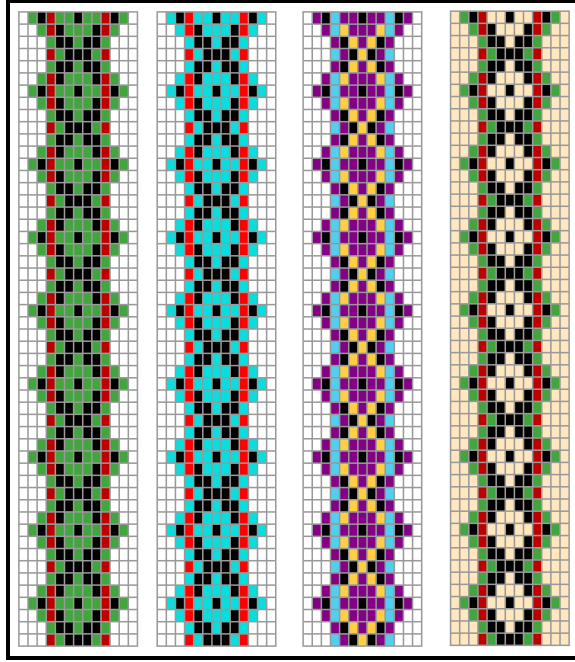
1.2. Boncuk Dokuma Tekniğinde Kullanılan Desenler

- Geometrik desenler
- Çiçek desenleri
- Hayvan figürleri
- İnsan figürleri
- Çizgi film karakterleri
- Manzara resimleri
- Harfler ve rakamlar (isimler, yazılar vb.)

Kanaviçe örneklerinden de faydalanabilirsiniz.

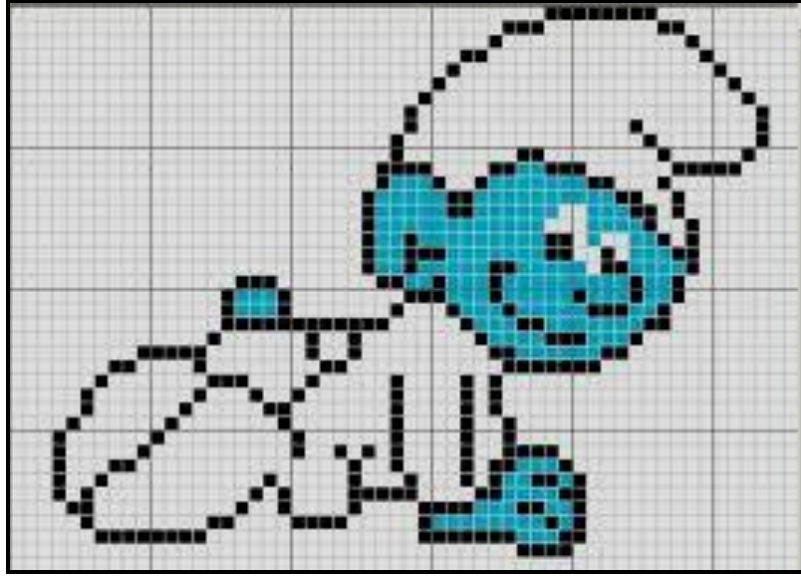
Şekil 1.1: Bitkisel motif

Şekil 1.2: Geometrik motif

Şekil 1.3: Harflar ve sayılar

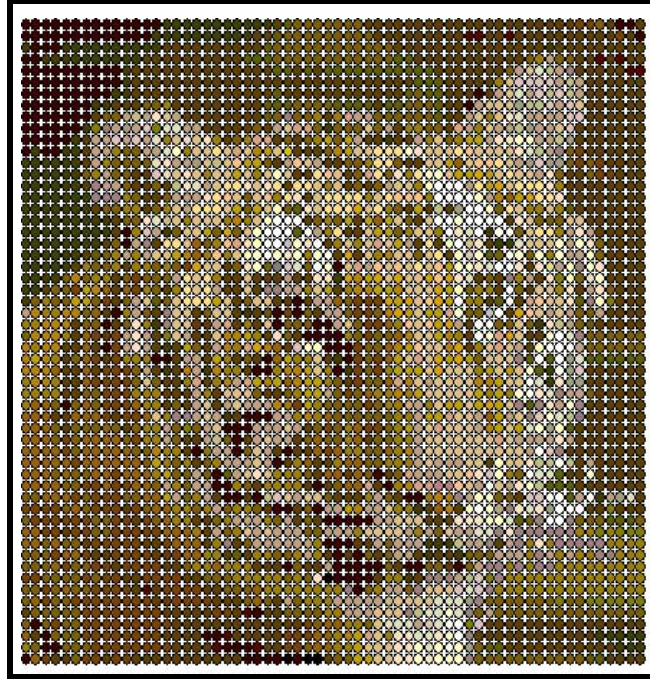
Şekil 1.4: Çizgi film karakteri

Şekil 1.5: Kanaviçe deseni 1

Şekil 1.6: Kanaviçe deseni 2

Şekil 1.7: Hayvan deseni

1.3. Boncuk Dokumada Kullanılan Araç Gereçler

Boncuk dokumada kullanılan araç gereçler şunlardır:

- Boncuk dokuma tezgâhı,
- Boncuklar,
- İpler(naylon iplik, mum iplik, misina, koton iplik vb.
- Boncuk iğneleri,
- Makas,
- Desen çizmek için kareli veya milimetrik kâğıtlar,
- Kurşun kalem ve renkli boya kalemleri.

1.3.1. Tezgâh

Yapacağınız çalışmanın büyüklüğüne göre farklı boyutlarda ahşap veya metalden yapılmış boncuk dokuma tezgâhları vardır. Boncuk dokuma tezgâhını satın alacağınız gibi kendiniz de yapabilirsiniz.

Boncuk dokuma tezgâhında;

- Büyük boy tahta tezgâh hazırlanır.
- Çözümlü ipliklerinin altına çözgü ipliklerinin sayısını belirlemek için milimetrik kâğıt yapıştırılır (Kâğıt yapıştırmadan da tezgâhınızı hazırlayabilirsiniz.).
- Tahta tezgâhın kenarlarına çözgü ipliklerini geçirmek için cam çivisinin eni ölçü olarak kullanılır.
- Tahtayı çatlatmamak için çiviler s şeklinde kavisli çizilerek cam çivisinin eni kadar aralıklarla çakılır.
- Desenin enindeki boncuk sayısından bir fazla çözgü ipliği çivilerden geçirilerek hazırlanır.
- Her sıra, desen takip edilerek ve boncuk iğnesine boncuklar alınarak tekniğe uygun dokunur.

Aşağıda boncuk dokuma tezgâhlarına örnekler verilmiştir.

Resim1.10: Tezgâh

Resim 1.11: Boncuk dokuma tezgâhında nazarlık çalışması

Resim1.12: Boncuk nazarlık

Resim1.13: Dokuma tekniği ile saat çalışması

1.3.2. Boncuklar

Genellikle zeminde aynı cins ve boyutta kum boncuklar, tercih edilerek kullanılmaktadır. Boncuk dokuma tezgâhında ve süslemesinde model özeliğine uygun kesme boru boncuklar, cam, tahta, inci vb. boncuklar da tercih edilmektedir. Boncuk seçiminde;

- Yapacağınız çalışmanın renklerine uygun olmasına,
- Sağlam olmasına,

- Boncuklarınızın pürüzsüz ve düzgün olmasına,
- Kesme boncuklarınızın ipliğinizi kesmeyecek cinsten olmasına,
- Boncuklarınızın aynı cins ve kalitede olmasına,
- Boncuklarınızın boya akıtmayacak türden olmasına,
- Boncuklarınızın renginin atmayacak ve solmayacak cinsten olmasına dikkat ediniz.

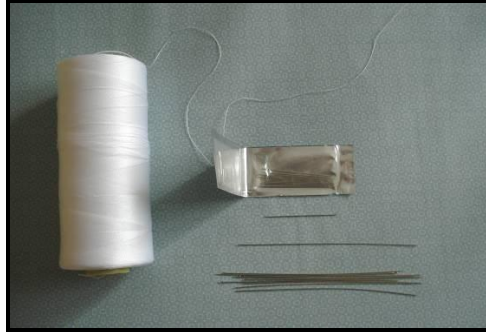
1.3.3. İpler

Genellikle boncuk tezgâhında küçük boy kum boncuk ve kesme boncuklar ile 2 numara naylon iplik kullanılmaktadır. Çünkü iplikler boncukların içerisinde iki defa geçeceği için çok ince ve sağlam olmalıdır. Boncuklarınızın boyutuna göre iplik renginiz ve kalınlığınız değişebilir.

İplerin;

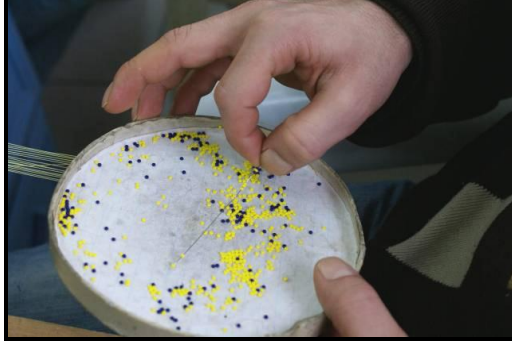
- Yapacağınız çalışmanın rengine uygun olmasına
- Sağlam olmasına,
- İğneden ve boncuklardan geçebilecek incelikte olmasına,
- Pürüzsüz ve düzgün olmasına özen gösteriniz.

Boncuk dokuma tezgâhında genellikle 10–13 numaralar arasında, 4–5, veya 8–9 cm uzunluğunda boncuk iğneleri kullanılır. Bu uzunluklar ve boncuk iğnelerinin inceliği markalara göre değişmektedir. İğnenizin uzunluğunu yapacağınız çalışmanın eninin genişliğine göre seçebilirsiniz.

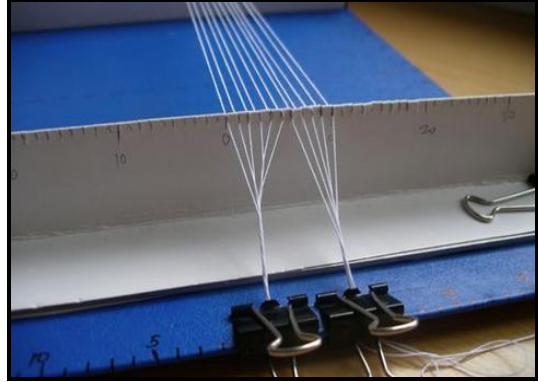
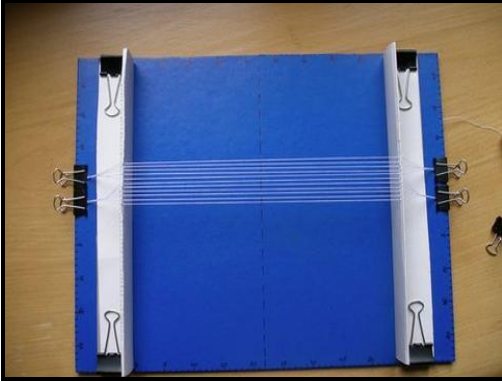
Resim 1.14: Naylon iplik ve boncuk iğneleri

1.4. Boncuk Dokuma Tekniği Yapımı

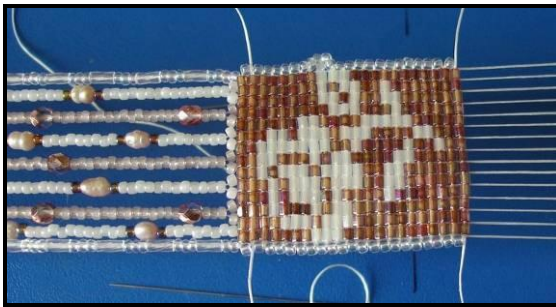

Resim 1.15: Boncukların iğneye geçirilmesi

Boncuk dokuma tezgâhında dokuma tekniğine uygun desen seçilir. Desen kareli kâğıt veya milimetrik kâğıda desen özelliğine göre renklendirilerek çizilir. Desene uygun renklere kum veya kesme boncuklar seçilerek ayrı ayrı kaplara konulur. Desene uygun kalınlıkta iplik seçilir. Boncuk dokuma tezgâhındaki çözgü iplikleri desenin enindeki boncuk sayısından bir fazla olarak tekniğe uygun olarak tezgâha yerleştirilir. Desen tekniğe uygun olarak örülür.

Resim 1.16: Farklı bir boncuk tezgâhı Resim 1.17: Çözgü ipliklerinin mukavvaya geçirilmesi

Resim 1.18: Model özelliğine uygun dokuma

Resim 1.19: Dokunmuş bitki motifi

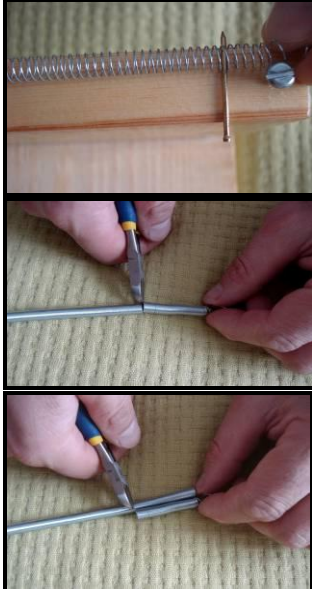
Resim 1.20: Dokunmuş geometrik desen

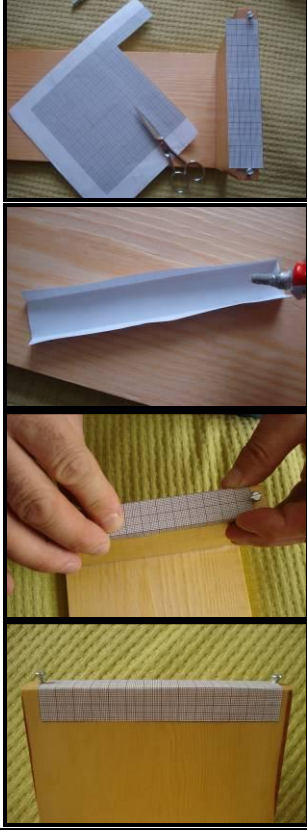
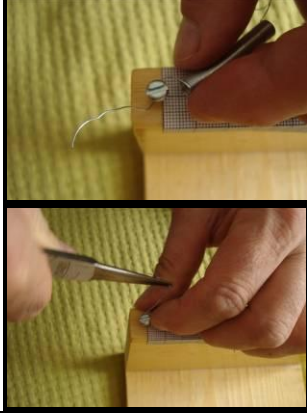

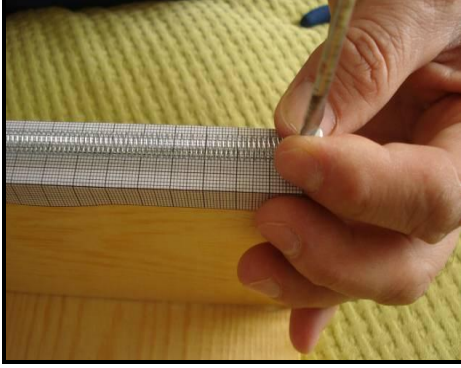
Resim 1.21: Boncuk dokuma tezgâhında örülmüş gül desenli kolye çalışması

UYGULAMA FAALİYETİ

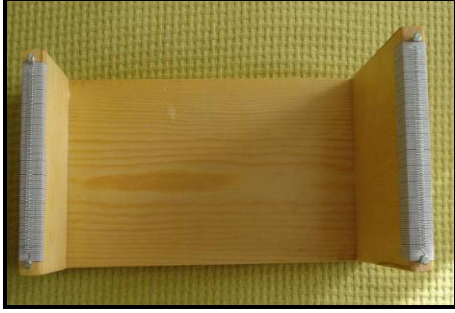
Aşağıdaki işlem basamaklarını takip ederek boncuk dokuma tezgâhını hazırlayınız.

İşlem basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Yapacağınız ürüne uygun malzemeyi seçerek tezgâhınızı hazırlayınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Boncuk dokuma tezgâhınızı karton kutulardan hazırlayabilirsiniz.➤ Bu uygulama faaliyetinde kolaylık olsun diye ince bir yay kullanılmıştır.➤ Kalın telli kapı yayı da kullanabilirsiniz.➤ Siz yay yerine cam çivisi kullanarak boncuk dokuma tezgâhınızı yapabilirsiniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Tezgâhın her iki başına iki şer tane vida tutturunuz. 	<ul style="list-style-type: none">➤ Tahtanın çivileri çakarken çatlamaması için Z veya S şeklinde dizerek yerleştirebilirsiniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ İnce yaylı teli her iki vidanın arasında boncuklarımızın eni kadar açınız.➤ Belirlediğiniz ölçüyü işaretleyiniz.➤ Yaylı işaretlenen yerden kesiniz. 	<ul style="list-style-type: none">➤ Yayların arasındaki ilmek ölçüsünü cam çivisi kullanarak da belirleyebilirsiniz.➤ Tellerinizi 0,5 cm fazla bırakarak kesiniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Milimetrik kâğıdı tezgâhın bir kenar uzunluğuna göre ölçerek keserek	

<p>yapıştırınız.</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Milimetrik kâğıtlarınızı farklı ölçülerde hazırlayarak kesebilirsiniz. ➤ Kareli kâğıtta kullanabilirsiniz. ➤ Kâğıt yapıştırmadan da tezgâhınızı çalıştırabilirsiniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Yayın her iki başından 2–3 cm açarak düzeltiniz. ➤ Vidanın etrafında sarınız. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Gerekli emniyet tedbirlerini aldığınızdan emin olunuz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vidayı tornavida ile çevirerek teli sıkıştırınız. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Tezgâhın diğer başını da bu şekilde hazırlayınız. ➤ Telleri çok iyi sıkıştırmaya özen gösteriniz.

➤ Boncuk dokuma tezgâhınızı hazırlama işlemlerini bitirerek kontrol ediniz.

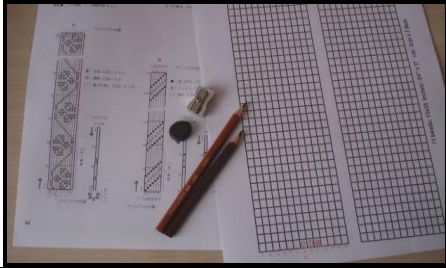

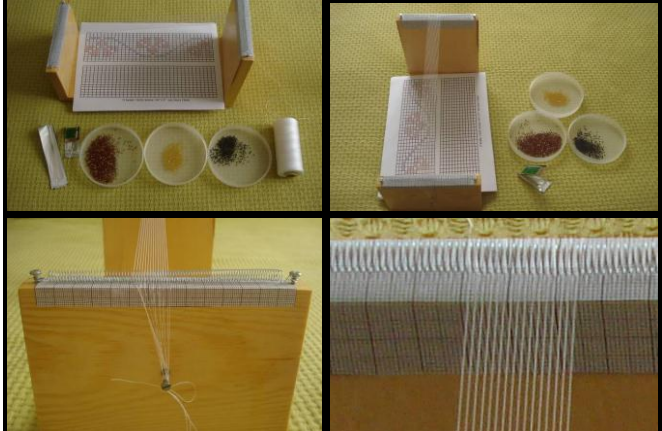
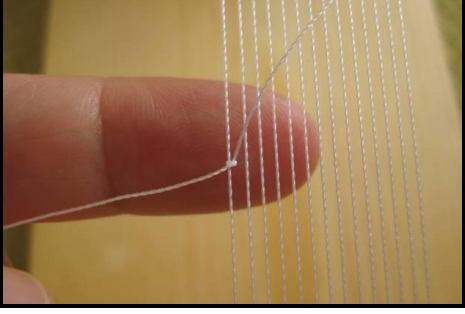
➤ Özenli ve titiz çalışınız.

UYGULAMA FAALİYETİ

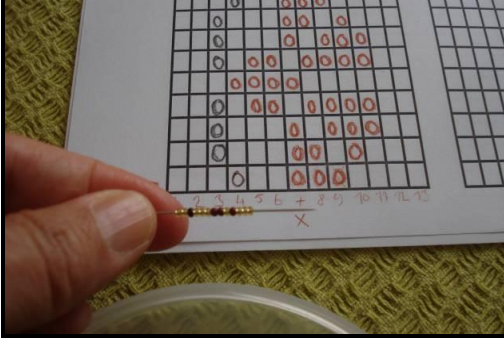
Aşağıdaki işlem basamaklarını takip ederek boncuk dokuma yapınız.

1. Boncukların ipleri kesmemesi için yuvarlak hatlı boncuk tercih ediniz.
2. Çabuk kopmaması için sağlam iplik seçiniz.
3. Boncuklardan iğneyi geçirirken gidiş sırasında çözümlerin üstünden, dönüşte de çözümlerin altından geçirmeye dikkat ediniz.
4. İğnenin her boncuktan geçmesine dikkat ediniz.

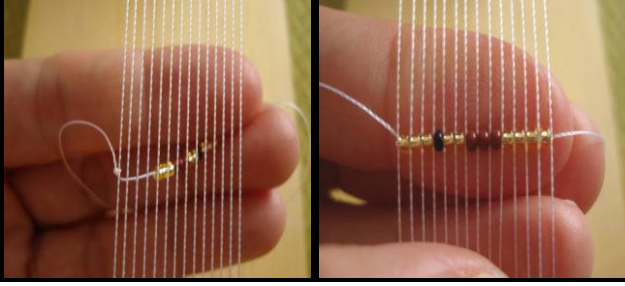
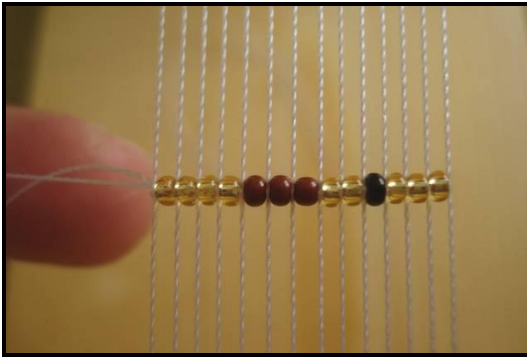
İşlem basamakları	Öneriler
<p>➤ Desen hazırlamak için gerekli malzemeleri hazırlayınız.</p> 	<p>➤ Zamanı iyi kullanınız.</p>
<p>➤ Deseni hazırlayarak renklendiriniz.</p> 	<p>➤ Deseninizi kareli kâğıt ya da milimetrik kâğıt üzerine çizerek hazırlayabilirsiniz.</p>
<p>➤ Çözgü hazırlamak ve dokuma yapmak için gerekli malzemeleri hazırlayınız.</p> <p>➤ Seçmiş olduğunuz desene uygun boncuklarınızı belirleyiniz.</p> <p>➤ Desene uygun çözgü ve atkı ipliğini belirleyiniz.</p> <p>➤ İğnelerinizi boncuklara uygun seçerek hazırlayınız.</p> 	<p>➤ Boncukların ipleri kesmemesi için yuvarlak hatlı boncuk tercih ediniz.</p> <p>➤ Boncuklarınızın aynı cinsten ve boyutta olmasına özen gösteriniz.</p> <p>➤ Çabuk kopmaması için sağlam iplik seçiniz.</p> <p>➤ İpliğimizin boncuklardan iki defa geçebilecek incelikte olmasına özen gösteriniz.</p> <p>➤ Bu çalışmada 2 numaralı naylon iplik kullanınız.</p> <p>➤ 12 numaralı boncuk</p>

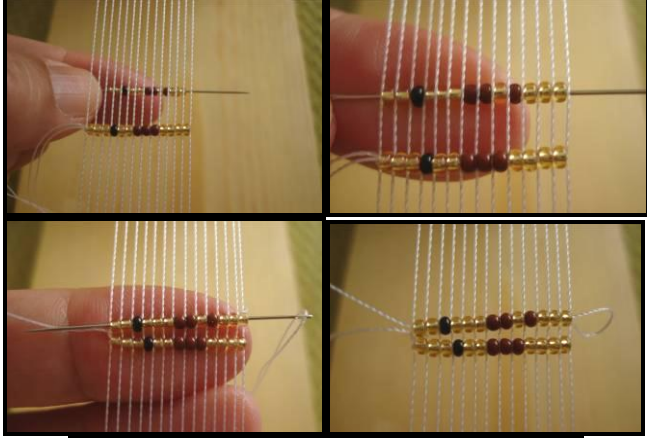

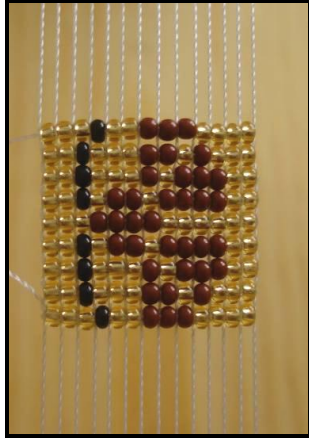
<p>➤ Çözü ipliklerinizin sayısını belirlemek için deseninizin enindeki boncuk sayısını belirleyiniz. Bir iplik fazla hesaplayınız.</p> <p>➤ Çözü ipliğini her iki baştaki tellerin arasından geçirerek tutturunuz.</p> 	<p>İğnesi kullanınız.</p> <p>➤ İpliklerinizi gererek tutturunuz.</p> <p>➤ Çözü ipliklerinizin karşı tarafta 90 derecelik açıda olmasına özen gösteriniz.</p>
<p>➤ Atkı ipliğini sol baştaki çözü ipliğine bağlayınız.</p> 	<p>➤ Özenli ve titiz çalışınız.</p>

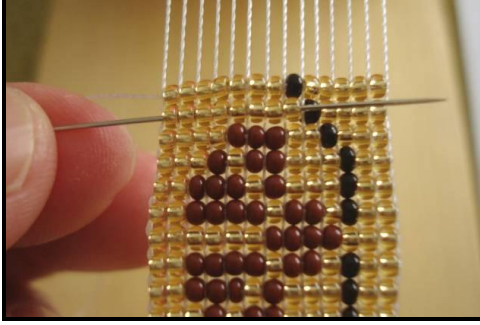
- Boncuk iğnesine ipliğini geçiriniz.
- Birinci sırada 13 tane boncuğu şemaya göre iğneye geçiriniz.
- Boncukları şemanın solundan başlayarak iğnenize geçiriniz.

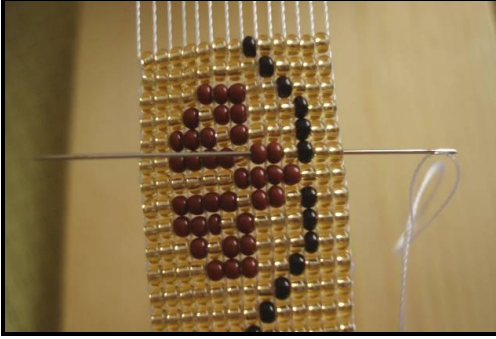
- Hangi taraftan daha kolay çalışıyor iseniz o taraftan iğnenize boncuklarınızı geçiriniz.

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Desene göre geçirmiş olduğunuz boncukları çözgü ipliklerinizin altına alınız. ➤ Boncukları alttan yukarıya bastırınız. ➤ Boncukları çözgü ipliklerinin arasına yerleştiriniz yukarıya çıkartınız. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Boncukları çözgü ipliklerinin arasından kaydırmadan yerleştirmeye özen gösteriniz.
 <ul style="list-style-type: none"> ➤ İğnenizi çözgü ipliklerinizin üstünde olan boncuklardan sağdan sola doğru geçiriniz. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ İğnenin her boncuktan geçmesine dikkat ediniz. ➤ Boncuklardan iğneyi geçirirken gidiş sırasında çözgülerin, altından dönüşte de çözgülerin üstünden geçirmeye dikkat ediniz. ➤ Siz bu işlemi gidiş sırasında çözgülerin, altından dönüşte de çözgülerin üstünden geçirerek yapabilirsiniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ İpliği çekerek boncukları yerleştiriniz. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Atkı ipliğinizi boncuklarınızı çok sıkıştırmadan ve bol bırakmadan çekmeye özen gösteriniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ İkinci sıra için de şemayı takip ederek boncukları iğnenize alınız. ➤ Her sırada boncukları yerleştirerek dokumanızı 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Her ipin arasına bir boncuk gelmesine özen gösteriniz.

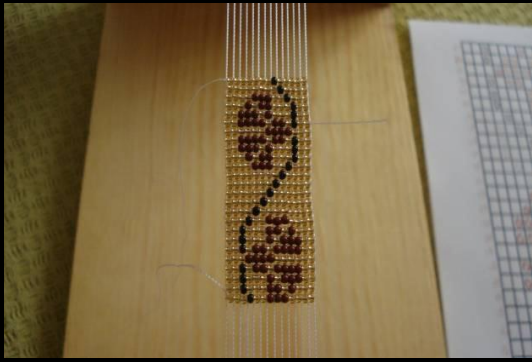
<p>yapınız.</p> 	
<p>➤ Yukarıdaki işlemleri takip ederek diğer sıraları da çalışınız.</p> 	<p>➤ Özenli ve titiz çalışınız.</p>
<p>➤ İpliğiniz bittiği zaman alt sıradaki boncuklardan geçiriniz. ➤ Bu işlemi ipliğinizi boncukların arasından 2-3 defa geçirerek sağlamlaştırınız. ➤ Fazla ipliğinizi keserek temizleyiniz.</p>	<p>➤ Çözü ipliğinizi kesmemeye dikkat ediniz.</p>

- İğnenize yeni iplik takınız.
- Boncukların arasından geçirerek dokuma işlemine devam ediniz.

- İpliğinizi sol baştaki boncuktan geçirerek çıkartınız.
- Fazla ipliği keserek temizleyiniz.

- İpin atmaması için biten ve yeni eklenen ipi alt sıralardan geçirmeyi ihmal etmeyiniz.

- Temiz ve titiz çalışınız.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bu faaliyet sonunda kazandıklarınızı aşağıdaki soruları cevaplandırarak ölçünüz.

Aşağıdaki cümleleri dikkatlice okuyarak boş bırakılan yerlere doğru sözcüğü yazınız.

1. Yapacağınız çalışmanın büyüklüğüne göre farklı boyutlarda ahşap veya metalden yapılmış boncuk vardır.
2. Tahtayı çiviler s şeklinde kavisli çizilerek cam çivisinin eni kadar aralıklarla çakılır.
3. Kesme boncuklarınızın ipliğinizi cinsten olmasına dikkat ediniz.
4. Boncuklarınızın renginin atmayacak ve olmasına dikkat ediniz.
5. İplikleriçerisinden iki defa geçeceği için çok ince ve sağlam olmalıdır.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Öğrenme faaliyetinde kazandırılacak bilgi ve beceriler doğrultusunda boncuk örmeyi öğrenerek uygulayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Boncuk örme teknikleri hakkında bilgi edininiz.
- Boncuk örmeye yapılmış örnekleri araştırarak fotoğraflarını çekiniz.
- Edindiğiniz bilgileri sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

2. BONCUK ÖRME

Boncuk aksesuarların kullanım alanı oldukça geniştir. Ev ve giysi aksesuarı olarak kullanılabilir. Farklı boylarda ve renklerde çalışılarak kullanım alanı daha da genişletilebilir. Tığ, boncuk ve ip kullanılarak yapılan uygulamalar özel bir mekân olmadan her ortamda yapılabilir.

Resim 2.1: Boncuk yaka çiçeği

2.1. Boncuk Örme Tekniğinin Kullanım Alanları

Boncuk örme tekniğini;

- Ev dekorasyonunda,

- Düğün çiçeklerinde,
- Gelin tacı yapımında ve süslenmesinde,
- Saç aksesuarlarında,
- Yaka iğnesinde (broş),
- Kolye, küpe, bileklik, yüzük yapımında,
- Çanta süslemelerinde, çakmak kılıfında,
- Elbise, kravat, yelek vb. yapımında,
- Şapka, eldiven, kemer yapımında,
- Ayakkabı süslemesinde,
- Hediyelik bezemelerde,
- Gözlük ve telefon kılıfları,
- Kalem kutularında kullanabilirsiniz.

Resim 2.2: Van yöresi folklorik kıyafetler

Resim 2.3: Yöresel kıyafet detayı

Resim 2.4: Boncuk işleme ve boncuk püskül ile süslenmiş örtü

Resim 2.5: Boncuk işleme ve boncuk püskül ile süslenmiş örtü detayı

Resim 2.6: Boncuk örme teknikleri ile örülerek süslenmiş başlığın tepesi

Resim 2.7: Boncuk örgü gözlük kılıfı

2.2. Boncuk Örme Tekniğinde Kullanılan Desenler

Boncuk dokuma tekniğinde kullanılan desenlerin hepsi boncuk örme tekniklerinde de kullanılmaktadır. Model özelliğine ve kullanım amacına göre desenler değişmektedir.

- Geometrik desenler
- Çiçek desenleri
- Hayvan figürleri
- İnsan figürleri
- Çizgi film karakterleri
- Manzara resimleri
- Harfler ve rakamlar (isimler, yazılar vb.)

Şekil 2.1: Kartal figürü

Şekil 2.2: Bitki deseni

2.3. Boncuk Örmeye Kullanılan Araç Gereçler

Boncuk örmeye aşağıdaki araç gereçler kullanılır:

- Boncuklar,
- İplikler,

- Boncuk iğnesi,
- Peyote, tuğla işi (brick stitch) ve dairesel düz peyote grafik kâğıtları,
- Kareli ve milimetrik kâğıtlar,
- Renkli boya kalemleri, kurşun kalemler.

2.3.1. Boncuklar

Resim 2.8: Boncuk

Boncuk örme tekniklerinde yapılan ürünün özelliklerine uygun renklerde, farklı cinslerde ve kalınlıktaki boncuklar kullanılmaktadır.

- Kristal boncuklar
- Cam boncuklar
- Kum boncuklar
- Kesme boncuklar
- Farklı boylarda inciler
- Değerli taşlar
- Tahta boncuklar
- Metal boncuklar
- Taş boncuklar
- İplik ile örülen boncuklar

2.3.2. İpler

Boncuk örme tekniklerinde uygulanacak tekniğe göre iplik seçimi yapılmaktadır. Boncuk örmeye kullanılan iplikler ürünün tekniğine ve kullanım amacına göre değişmektedir. Genellikle şu iplikler kullanılmaktadır.

- Naylon iplik
- Misina
- İtalyan deri iplik
- Mumlu iplik
- Organze
- Floş
- Pamuklu koton iplik

2.3.3. Boncuk iğnesi

Resim 2.9: Boncuk iğnesi

Boncuklardan kolaylıkla geçebilecek inceliklerine göre farklı numaralarda ve boylarda boncuk iğneleri vardır.

Ayrıca boncuk örme tekniklerinde kullanabileceğiniz temel araçlardan bazıları telleri, zincirleri, kapama gereçlerini ve çivileri kesmek, şekillendirmek için karga burun, yan keski, segman sökücü ve iplikleri kesmek için de makas kullanılmaktadır.

2.4. Boncuk Örme Tekniği Yapımı

➤ Kumaş üzerine işleme tekniği

Etamin veya farklı cinsteki kumaşların üzerine boncukları desendeki sayılara ve renklere göre tekniğe uygun olarak işlenmesidir.

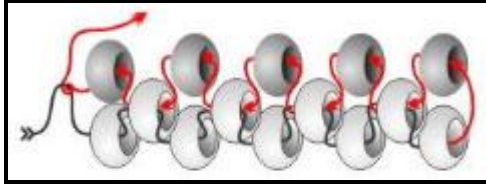
➤ Tıg ile örme tekniği

Belirli sayıda ve renklerdeki boncukların yapılan modelin özelliğine uygun kalınlıktaki ipliğe dizilerek ve tekniğe uygun örülerek yapılmasıdır.

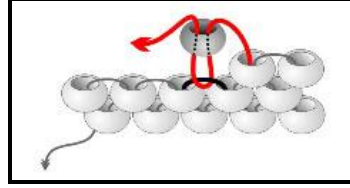
➤ İğne ile boncuk örme tekniği

Seçilen modelin özelliğine uygun iğne ve iplikle tekniğe uygun yapılmasıdır. Bu teknikler

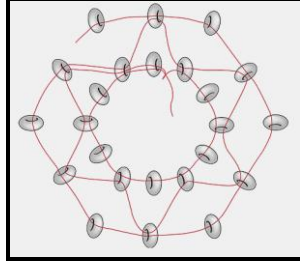
- Peyote ve çeşitleri
- Tuğla işi (brick stitch)
- İğne ile file işi (netted)
- Yuvarlak düz örme
- Yuvarlak tüp örme
- Spiral örme tekniği vb.

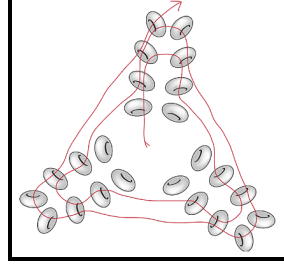
Şekil 2.3: Peyote tekniği

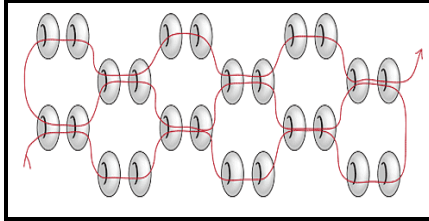
Şekil 2.4: Tuğla işi tekniği

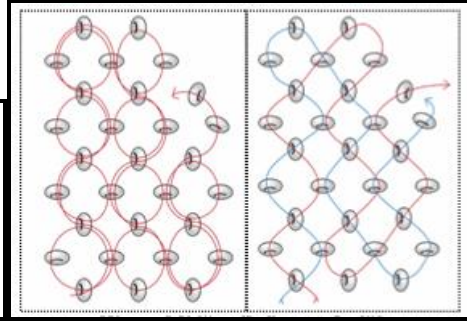
Şekil 2.5: Yuvarlak örme

Şekil 2.6: İkili tüp örme tekniği

Şekil 2.7: İkili peyote tekniği

Şekil 2.8: İkili ve tekli iğne ile örme tekniği

Resim 2.10: Boncuk örme küpe

Resim 2.11: Tuğla işi ile menekşe

Resim 2.12: Tuğla işi boncuk örme kolye

Resim 2.13: İkili peyote ile yapılmış bileklik

Resim2.14: Tuğla iş ve spiral örme tekniği ile örülmüş kolye

Resim 2.15: Tığ ile boncuk örme cüzdan

Resim 2.16: Boncuk örme kolye

Resim: 2.17: Kuş desenli gözlük kılıfı

Resim: 2.18: Etamin kumaş üzerine kanaviçe tekniği ile boncuk işleme

Resim: 2.19: Tığ ile boncuk örme tekniği ile örölmüş cüzdan

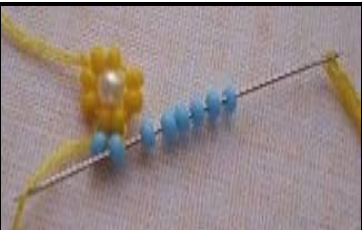
Fotoğraf: 2.20: İğne ile boncuk örölmüş şeritler

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarını takip ederek boncuk şerit örünüz.

Malzemeler: Sarı ve mavi kum boncuklar, küçük boy inciler, boncuk iğnesi ve naylon iplik

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Malzemelerinizi hazırlayınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Naylon iplik yerine nakış iplikleri veya 0.25 numara misina kullanabilirsiniz.➤ Farklı boylarda kristal boncuklarla çalışabilirsiniz.➤ Her çiçeği farklı renklerde boncuklar kullanarak yapabilirsiniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ 70–80 uzunluğunda iplik kesiniz.➤ İğnenize ipliğinizi geçiriniz.➤ İpliğe 8 tane sarı boncuk geçiriniz. 	<ul style="list-style-type: none">➤ Bu işlemi ipliğinize geçirdiğiniz ilk boncuğun içinden iki defa geçirerek de çiçeğinizi yapmaya başlayabilirsiniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ İplikleri bağlayarak 8 boncuğu hapsediniz.➤ İğnenize bir tane beyaz inci geçiriniz.➤ İğneyi bağladığımız boncuktan itibaren 5. boncuktan sağdan geçirerek sola alınız. 	<ul style="list-style-type: none">➤ İnci yerine farklı boncuklarda kullanabilirsiniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ İpliğinizi çekerek inciyi yerleştiriniz.	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ İpliğinizi sol tarafta tutarak iğnenize 2 tane mavi boncuk alınız. ➤ İğneyi çıkan ipliğin sağındaki her iki boncuktan geçirerek sola alınız. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ İpliği çekerek boncukları düzeltiniz.
 <ul style="list-style-type: none"> ➤ İğnenizi çıkmış olduğunuz taraftan her iki mavi boncuktan geçirerek sağ tarafa alınız. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ İpliği çok germeden ve bolluk vermeden çalışınız.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ İğnenize 6 tane mavi boncuk alınız. ➤ İğneyi ikili mavi boncuğun sağına alarak 1. mavi boncuktan geçirin. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Özenli ve titiz çalışınız.
 <ul style="list-style-type: none"> ➤ İpliğinizi çekerek boncukları düzeltiniz. ➤ İğnenize 1 tane inci alınız. ➤ İğneyi soldan 5. boncuktan geçirin. ➤ İğneyi sol tarafa alınız. ➤ İpliği çekerek inciye yerleştiriniz. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Düzgün olması için verilen sayılara uygun olmasına dikkat ediniz.

- Diğer çiçekleri de bu işlem basamaklarını takip ederek yapınız.

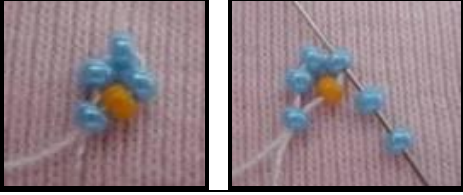

- İstedığınız uzunluğa gelene kadar bu şekilde çalışabilirsiniz.
- Çiçeklerinizi aynı renklerdeki boncukları kullanarak da yapabilirsiniz.

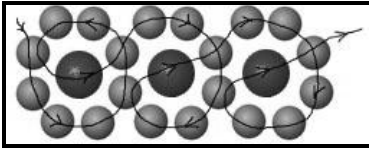
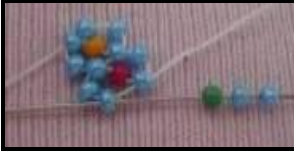
UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarını takip ederek boncuk şerit örünüz.

Malzemeler: Renkli küçük boy kum boncuklar, boncuk iğnesi ve naylon iplik

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Malzemelerinizi hazırlayınız. 	<ul style="list-style-type: none">➤ Çiçeklerinizi kristal boncuklarla da yapabilirsiniz.➤ Yapacağınız çalışmanın boyuna göre ipliğinizi kısa veya daha da uzun keserek çalışabilirsiniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ İğnenizi soldaki ilk mavi boncuktan sağdan geçirerek sola alınız. 	<ul style="list-style-type: none">➤ İpi çok germemeye özen gösteriniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ İpliği çekerek boncukları düzeltiniz.➤ İğnenize 2 tane mavi boncuk alınız.➤ İğneyi sağdaki ilk mavi boncuktan geçirerek sol tarafa alınız. 	<ul style="list-style-type: none">➤ Özenli ve titiz çalışınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ İğnenize 2 mavi ve 1 tane de kırmızı boncuk geçiriniz.➤ İğneyi çıkmış olduğunuz mavi boncuğun sağındaki ilk boncuktan geçirerek sol tarafa alınız. 	<ul style="list-style-type: none">➤ Güvenlik tedbirlerini alınız.

<ul style="list-style-type: none"> ➤ İpliği çekerek boncukları düzeltiniz. ➤ İğnenize 2 tane mavi boncuk alınız. ➤ İğneyi kırmızı boncuğun solundaki ilk mavi boncuktan geçirerek sol tarafa alınız. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Örneğe bağlı kalınız.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ İpliği çekerek boncuklarınızı yerleştiriniz. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ İpliği çok germeden çalışınız.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Yukarıdaki işlem basamaklarını takip ederek diğer çiçekleri de yapınız. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Çiçeklerinizi yapacağınız çalışmanın özelliğine uygun olarak misina ve çeşitli ipliklerle de yapabilirsiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bu faaliyet sonunda kazandıklarımızı aşağıdaki soruları cevaplandırarak ölçünüz.

Aşağıdaki cümleleri dikkatlice okuyarak boş bırakılan yerlere doğru sözcüğü yazınız.

1. Boncuk örme tekniklerinde yapılan uygun renklerde, farklı cinslerde ve kalınlıktaki boncuklar kullanılmaktadır.
2. Boncuklardan kolaylıkla geçebilecek ve inceliklerine göre farklı numaralarda ve boylarda vardır.
3. Tıg ile örme tekniği belirli sayıda ve renklerdeki yapılan modelin özelliğine uygun kalınlıktaki ipliğe dizilerek ve tekniğe uygun örülerek yapılmasıdır.
4. İğne ile boncuk örme tekniği Seçilen modelin özelliğine uygun tekniğe uygun yapılmasıdır

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-3

AMAÇ

Öğrenme faaliyetinde kazandırılacak bilgi ve beceriler doğrultusunda uygun ortam sağlandığında hapisane işi boncuk örme tekniğini amaca uygun olarak öğreneceksiniz.

ARAŞTIRMA

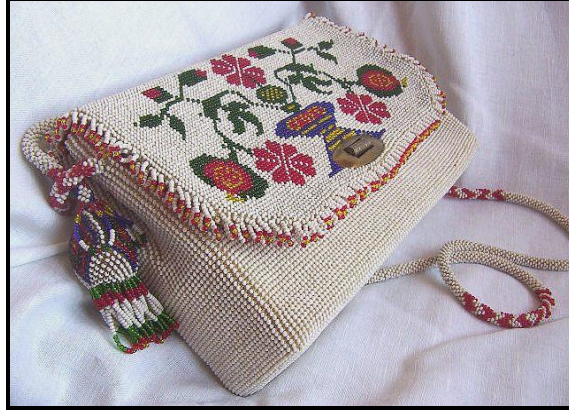
- Hapishane işi boncuk örme teknikleri ile yapılmış ürünleri inceleyiniz.
- Ürünlerde kullanılan teknikleri ve desenleri inceleyiniz.

Resim 3.1: Çift örgü ve kırbaç örgü tekniği ile örülmüş çalışma

3. HAPİSHANE İŞİ

Hapishane işi örme tekniği Belirli sayıda ve renklerdeki boncukların yapılan modelin özelliğine uygun teknikle örülmesidir. Genellikle cezaevlerinde yapıldığı için bu boncuk örme tekniğinin adı hapishane işi boncuk örme tekniği olarak bilinir. Bu öğrenme faaliyeti için cezaevi boncuk atölyesinde hapishane işi boncuk örme tekniğini yapan kişilerle görüşülerek bilgi edinilmiştir.

Resim: 3.2: Hapishane işi çanta

Resim: 3.3: Hapishane işi anahtarlık Resim: 3.4: Hapishane işi cüzdan

3.1. Hapishane İşİ Tekniğinin Kullanım Alanları

Hapishane işi boncuk örme tekniği;

- Cüzdan,
- Çanta,
- Çakmaklık,
- Telefon kılıfı,
- Kalem kutusu,
- Kemer,
- Saat,
- Çerçeve,
- Pano,
- Anahtarlık,
- Maskot,

- Kolye, bileklik,
- Küpe,
- Terlik,
- Ayakkabı süslemesi
- Nazarlıklar,
- Maşallahtır.

Resim: 3.5: Çift örgü ile örülmüş gül desenli çanta

Resim: 3.6: Çift örgü ve sallama tekniği ile örülmüş cüzdan

Resim: 3.7: Çift örgü, sallama ve kırbaç örgü tekniği ile örülmüş anahtarlık

3.2 Hapishane İşi Tekniğinde Kullanılan Desenler

Diğer öğrenme faaliyetinde olduğu gibi kullanılan desenler genellikle aynıdır. Bunlar;

- Çiçek desenleri,
- Hayvan figürleri,
- İnsan figürleri,
- Çizgi film karakterleri,
- Manzara resimleri,
- Geometrik desenler,
- Harfler ve rakamlardır.

Resim: 3.8: Harfler kullanılarak yapılmış hapishane işi

Resim: 3.9: Duvar veya araba süsü

Resim: 3.10: Çift örgü örme tekniği ile geometrik desenli cüzdan çalışması

Resim 3.11: Kırbaç tekniği ile örülmüş çantanın aksesuarı

Resim 3.12: Çift örgü tekniği ile yapılmış çantanın kapağı ve çantanın iç kısmı

3.3 Hapishane İşi Yapımında Kullanılan Araç Gereçler

Hapishane işi örme tekniklerinde kullanılan araç ve gereçler şunlardır:

- Boncuklar,
- İplikler,

- Boncuk İğneleri,
- Tığlar,
- Makas,
- Desen çizmek için kareli veya milimetrik kâğıtlar,
- Kurşun ve renkli boya ve kalemleri.

3.3.1. Tığ

Hapishane işi örme tekniklerinde özel yapılmış tığlar kullanılmaktadır. 8-10 numaralı tığlar eğe, maket bıçağı ve zımpara ile incelterek ustanın istediği inceliğe ve şekle getirilmektedir. Tığın fazlalığı kesilerek gürgen ağacından hazırlanmış (gövdeye) sapa monte edilmektedir. Cezaevi boncuk atölyesinde uygun kalınlıkta tığ yoksa belirli ölçülerde ve kalınlıklarda olan çivilerden de tığ yapılmaktadır.

Her ustanın kendine has ve ellerinin alışkanlığına göre tığları vardır. Kimisi ince tığla kimisi de kalın tığla bütün teknikleri örmektedir. Yaptığı işi önemseyen, değer veren daha güzel ve kaliteli işler çıkmazsını isteyen ustaların da her örgü tekniği için farklı tığları vardır.

Sallama örgüde tığın ucu ipliğin kalınlığına göre ince olursa zeminde iplikler daha sıkı olur (Kaybolur.).

Çift örgü tekniğinde örgünün daha yumuşak ve düzgün çıkması için biraz daha kalın tığ tercih edilmektedir. Tığ seçimi ustanın yeteneğine ve becerisine göre değişmektedir.

Örme işleminde tığ ve çivinin olmadığı zamanlarda radyo anteninden tığ yaparak ürünlerini örüyorlarmış. Siz hapishane işi örme tekniklerini ipliğimizin kalınlığına uygun tığ seçerek öğebilirsiniz.

3.3.2. Boncuklar

Hapishane işi boncuk örme tekniklerinde ürünün özelliğine uygun aynı cins ve boyutta kum boncuklar, kesme boncuklar vb. kullanılmaktadır. Boncuklarda;

- Yapılan ürünün renklerine uygun olmasına,
 - Sağlam olmasına,
 - Boncukların pürüzsüz ve düzgün olmasına,
 - Kesme boncukların ipliğini kesmeyecek cinsten olmasına,
 - Boncukların aynı cins ve kalitede olmasına,
 - Boncukların boya akıtmayacak türden olmasına,
- Boncukların renginin atmayacak ve solmayacak cinsten olmasına dikkat edilmelidir.

Cam boncuk, boyasını ve rengini atmaz şeffaf olduğu için kullanılan ipliğin rengini gösterir.

Taş boncuklar ise zamanla parlaklığını kaybedebilir. Hapishane işi örme tekniklerinde kesinlikle aynı boyda ve kalitede boncuk kullanınız.

3.3.3. İpler

Hapishane işi örme tekniklerinde yapılan ürünün rengine uygun 3 kat, 6 numara iplikler tercih edilmektedir.

İpliklerde;

- Ürünün rengine uygun olmasına,
- Model özelliğine uygun kalınlıkta olmasına,
- Sağlam olmasına,
- Pürüzsüz ve düzgün olmasına dikkat edilir.

3.3.4. Boncuk iğnesi

Hapishane işi örme tekniklerinde 10–13 numaralar arasında 4–5, veya 8–9 cm uzunluğunda boncuk iğneleri kullanılır. Bu uzunluklar ve boncuk iğnelerinin inceliği yapılan tekniğe göre değişmektedir.

Eskiden ipliğe (bobine) boncukları dizmek için boncuk iğnesi olmadığı zaman saz telini iğne olarak kullanıyorlarmış.

3.4. Hapishane İşİ Tekniği Yapımı

3.4.1. Cezaevi Boncuk Atölyesinde En Çok Kullanılan Teknikler

- Sallama örgü
- Kırbaç örgü (koza örgü)tekniki (yuvarlak olan örgülerde, gül vb.)
- Çift örgü (en çok kullanılan tekniktir düz zeminlerde, çakmak, çanta, cüzdan anahtarlık vb.)

- Kör örgü (çift örgü ile kırbaç örgünün bir benzeri)

Resim 3.13: Sallama tekniği ile leopar desenli kolye çalışması

3.4.2. Örme Aşamaları

- Yapılacak model belirlenir.
- Örme tekniği belirlenir.
- Yapılacak modelin ölçüsü belirlenir.
- Modele uygun olarak kareli veya milimetrik kâğıtlara desen çizilir.
- Tığ, iplik ve boncuklar hazırlanır.
- Desenin ne taraftan örüleceğine karar verilir.
- Örme işleminde sağdan sola doğru örülür.
- En son bitecek yer en başta ipliğe dizilir.

Çift örgü tekniği ile yazılı ve desenli modellerde;

- 1. sırada Şemadaki renk ve sayılara göre, soldan sağa doğru boncuklar ipliğe dizilir (Boncuk dizme solaklar için tam tersi olacak.).
- 2. sırada da soldan sağa doğru dizilir. Dizme işlemi bu şekilde tekrarlanarak devam eder.

Düz sade, gül vb. modellerde fark etmez.

Belirlenen sayıda boş zincir çekilir. Sallama örgü de desene ve şemaya göre ilmek sayısı 5 li, 8li, 9 lu, 12 li gibi başlanarak örülür. Tekniğe uygun örülür.

Örnek:

Çakmak kılıfı örmek için ipliğe sade modelse yarım saat, 40 dakika gibi bir sürede ipliğe boncuk diziliyor. Eğer yanlarında ve tabanda püsküller var ise (posta da denmekte) ipliğe boncuk dizme işlemi 2-3 saat sürmektedir. Tek renklerde süre daha az olmaktadır.

Not: Hapishane işi tekniği ile örmede 1-2 saat gibi çalışıldı ise 30-50 metre mesafeye 5-10 dakika sabit bakarak gözler dinlendirilmelidir. Kapalı mekânda çalışılıyor ise floresan lambası (beyaz ışık) tercih edilmelidir.

Resim 3.14: Çift örgü, kırbaç örgü ve sallama örgü teknikleri ile örülmüş çanta

Resim 3.15: Çift örgü, kırbaç örgü ve sallama örgü teknikleri ile örülmüş çanta

Resim 3.16: Tığ ile örme tekniği

Resim: 3.17: Çift örgü tekniği ile örölmüş nazarlık

Resim 3.18: Çanta

Resim 3.19: Tığ işi boncuk örme tekniği ile örülmüş çanta

Resim: 3.20 a işleme tekniği ile yapılmış boncuklu çanta

Resim: 3.21 a işleme tekniği ile yapılmış boncuklu çanta detayı

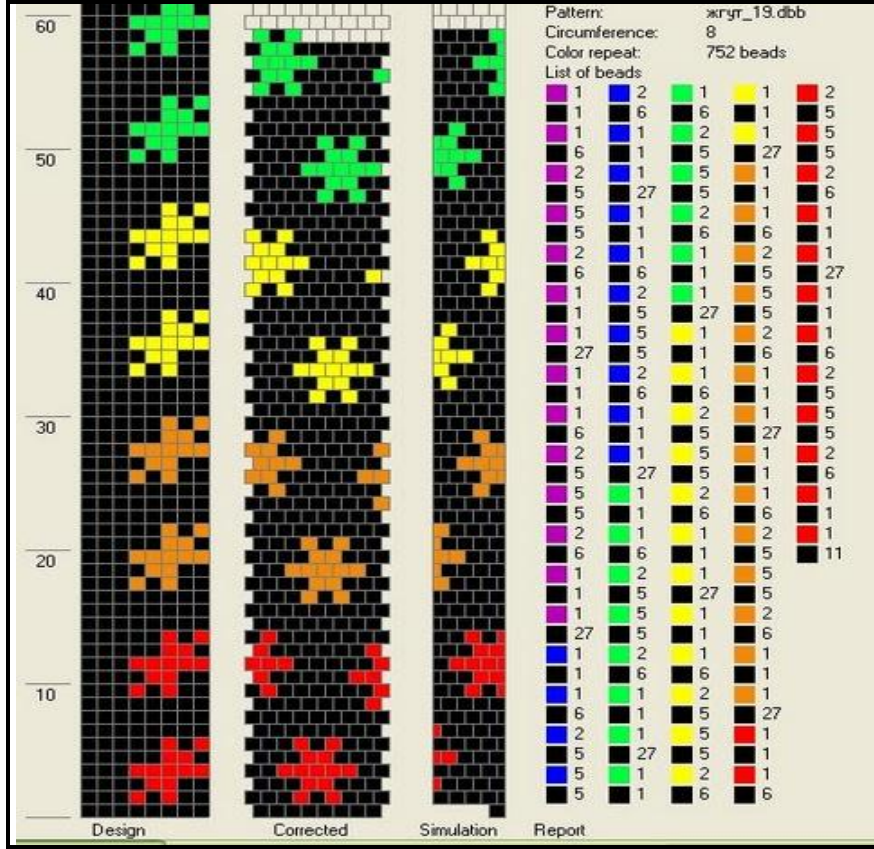

Resim 3.22: Boncuk çiçek ve boncuk aksesuarları için yapılan çalışmalar

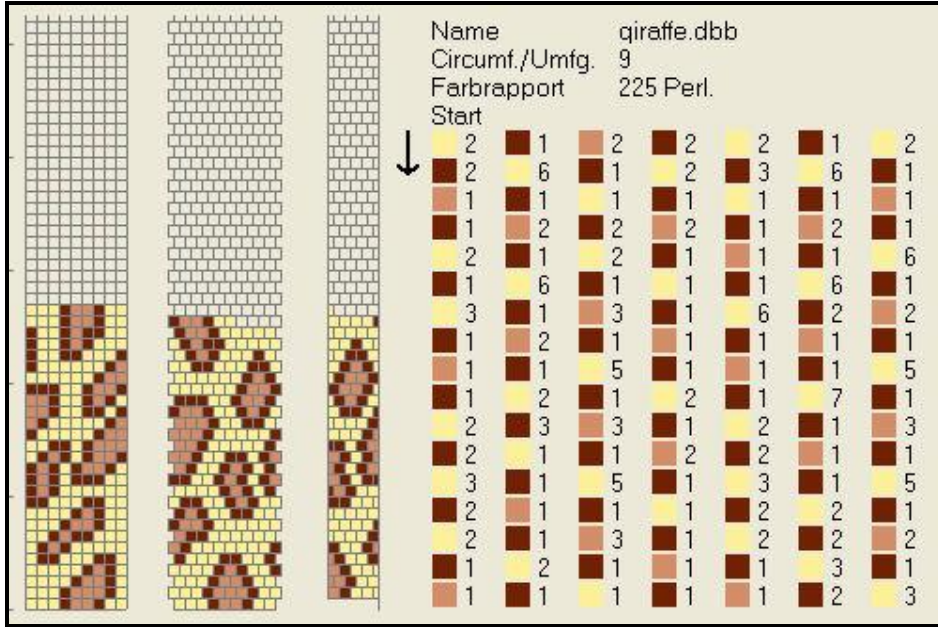
➤ **Sallama tekniğine uygun desenler ve şemaları**

Aşağıdaki desenlerde ipliğe boncukları dizme işleminde kaç ilmekten oluştuğu, bir turda kaç tane boncuk olduğu, desene göre hangi renkteki boncuğun kaç defa dizileceği sırasıyla verilmiştir. Bu tür desenlerde 1. turdaki sol üst baştaki ilk boncuk tan başlayarak yukarıdan aşağıya doğru dizilir. Boncuk dizme işlemi sağ tarafta tekrarlayan boncuklardan ve yukarıdan aşağıya doğru tekrar ederek sağdaki son boncuğa kadar devam ederek tur tamamlanır.

Şekil 3.2: 8 ilmekten oluşan ve bir turda 71 boncuğun olduğu çiçek desenli şema

Şekil 3.3: 8 ilmek ve bir turda 752 boncuktan oluşan şema

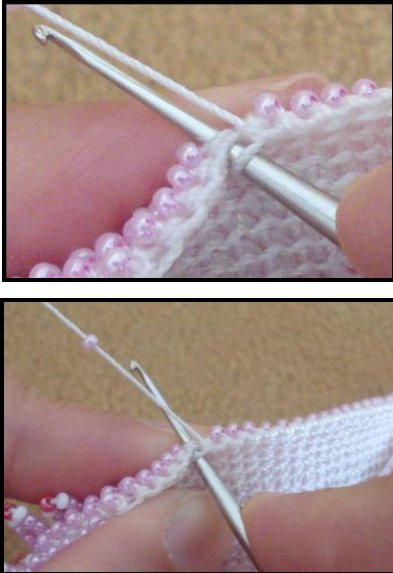

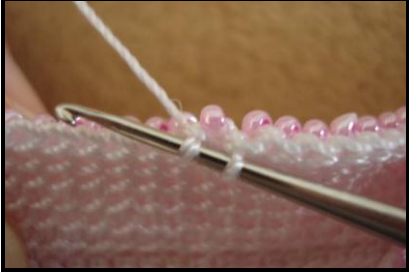
Şekil 3.4: 9 ilmekten oluşan leopar desenli şema

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarını takip ederek, hapishane işi çift örgü örme tekniğini kullanarak cüzdan örünüz.

İşlem basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ İpliğinize boncuklarınızı yapacağımız desene göre diziniz.➤ İpliğinizi serçe parmağınıza birkaç kere dolayınız.➤ Serçe parmağınızı kapatarak ipliği araya alınız.➤ İpliğinizi diğer parmaklarınızın üstünden alarak işaret parmağınızın üstüne getiriniz.➤ İpliğinizi çok germeden örmeye başlayınız. 	<ul style="list-style-type: none">➤ Örme işlemi sırasında ipliğiniz azaldıkça serçe parmağınızı açarak ipliğin gelmesini sağlayabilirsiniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Tığınızın ucunu iki ilmekten batırarak çıkartınız.➤ Çift örgü tekniğinde tığı örgüye dik olacak şekilde batırınız.➤ Tığınızı biraz daha ileriye göndererek ilmeklerinizi	<ul style="list-style-type: none">➤ İlmeklerinizi genişlettiğinizde tığınıza daha kolay ilmek alarak çalışırsınız.

<p>genişletiniz.</p> 	
<p>➤ Bir tane boncuğu işaret parmağınızla ilmeklerin üzerine kaydırınız.</p> 	<p>➤ Dikkatli çalışınız.</p>
<p>➤ Tığınızı ipliğe dolayınız.</p> 	<p>➤ İpi gergin tutunuz.</p>
<p>➤ Tığınıza almış olduğunuz ipliği diğer iki ilmekten geçirerek çıkartınız.</p>	<p>➤ İpin katlarının ayrılmamasına zen gösteriniz.</p>

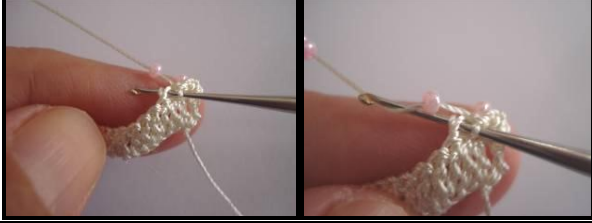
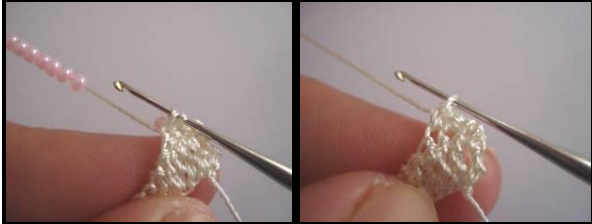

➤ İpliği tığımıza dolayıp iki ilmeğin içinden geçirerek bir ilmek oluşturunuz.

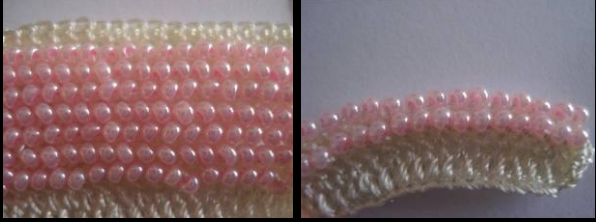

➤ Her zincire bir boncuk gelmesine dikkat ediniz.

	
<p>➤ Yukarıdaki işlemleri tekrarlayarak örme işlemine devam ediniz.</p> 	<p>➤ Özenli ve titiz çalışınız.</p>

UYGULAMA FAALİYETİ

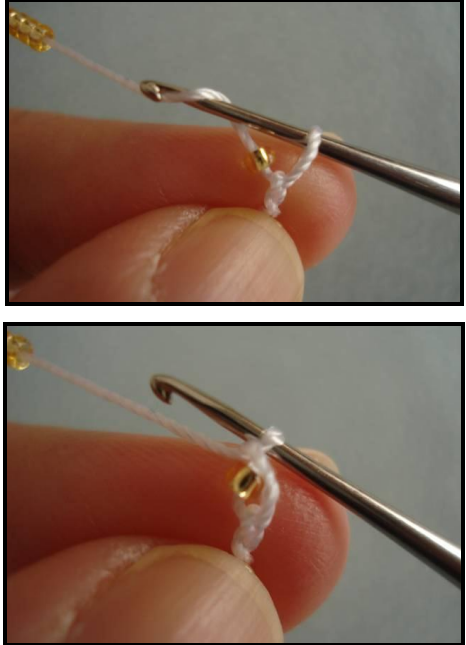
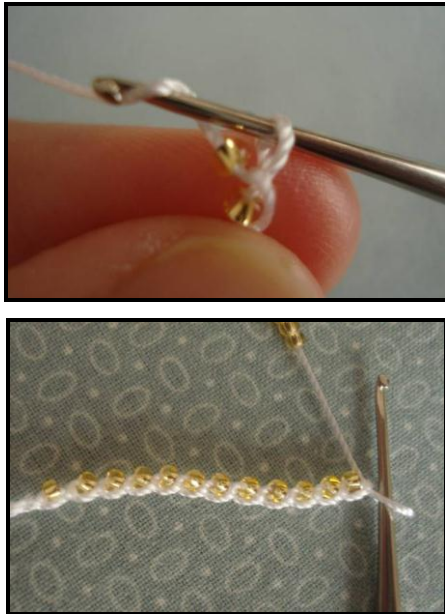
İşlem basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Malzemelerinizi hazırlayınız.➤ İpliğinize boncuklarınızı diziniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Malzemeleri masanın üzerinde hazır bulundurunuz.
<ul style="list-style-type: none">➤ İsteddiğiniz sayıda zincir çekerek bir sıra tırabzan örünüz.➤ Tığınızın ucunu ilk sıradaki ilmekten geçiriniz.➤ Bir tane boncuğu ilmeklerin üzerine kaydırınız. 	<ul style="list-style-type: none">➤ Zincir sayısına ve tırabzanların aynı boyda olmasına dikkat ediniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Boncuğu hapsederek tığınızı ipliğe dolayıp ilmeklerin içerisinden çıkarınız.➤ İki ilmeğin içerisinden ipliğinizi geçirerek kapatınız. 	<ul style="list-style-type: none">➤ Boncukların yönüne dikkat ediniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Sıranın sonuna kadar bu işlemi tekrarlayınız. 	<ul style="list-style-type: none">➤ Boncukların aynı sıklıkta olmasına özen gösteriniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ İkinci sırada tığınızın ucunu örgünün arkasından öndeki ilmeğin içinden geçiriniz. 	<ul style="list-style-type: none">➤ İpin katlara ayrılmamasına özen gösteriniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Tığınızın ucunu ipliğe dolayarak ilmek alınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Titiz çalışınız.

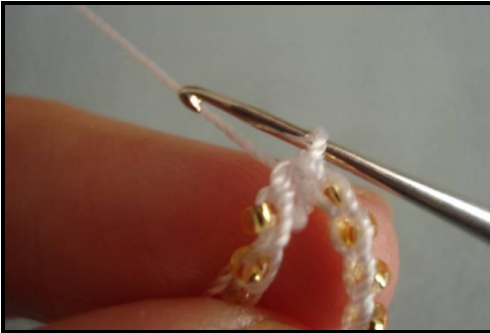
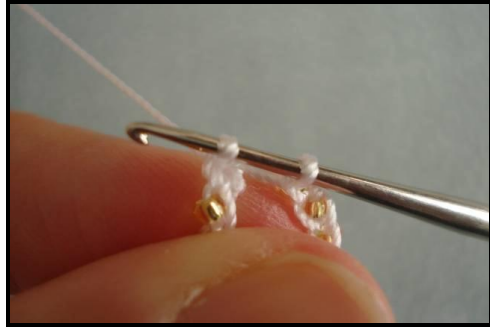
	
<p>➤ Tığınıza iplik alarak ilmeklerin içerisinden geçiriniz.</p> 	<p>➤ İpliğin ilmeklerin arasından geçtiğine emin olunuz.</p>
<p>➤ İkinci ilmeği de bu şekilde örünüz.</p> 	<p>➤ Zamanı iyi kullanınız.</p>
<p>➤ Yukarıdaki işlem basamaklarını takip ederek örmeye devam ediniz.</p> 	<p>➤ Özenli ve titiz çalışınız.</p>

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki uygulama faaliyetinde fotoğraf çekimleri için zeminde kullanılan iplik ile boncuk daha iyi görünmesi için farklı renkler de kullanılmıştır.

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Malzemelerinizi hazırlayınız.➤ İpliğinize boncuklarınızı diziniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Sallama tekniğine uygun desen seçiniz.➤ İpliğinin kalınlığının boncuklarınıza uyumlu olmasına özen gösteriniz.➤ Zeminde kullandığımız ipliklerinizi boncuğunuzun renginde seçmeye özen gösteriniz.➤ Deseninizi sayarak dizmeye özen gösteriniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ İpliğinizi elinize tekniğe uygun yerleştiriniz.➤ İpliğinizi sağlamlaştırarak bir zincir çekiniz. 	<ul style="list-style-type: none">➤ İpliğiniz örme işlemi sırasında azaldıkça serçe parmağınızı biraz açarak ipliğin gelmesini sağlayınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ Boncuğu ilmeğin üzerine kaydırınız.➤ Tığınızı ipliğe dolayarak ilmeğin içinden geçirerek hapsediniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ İlmekleri çok sıkmadan örmeye özen gösteriniz.

	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Diğer ilmekleri de bu şekilde örünüz. ➤ Toplam 12 tane boncuk örmüş olacaksınız. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sallama tekniğinde desene göre ilmek sayıları farklı olmaktadır. ➤ Aşağıdaki leopar desenli sallama tekniğinde 12'li ilmeğin içine boncuk alarak zincir çekilmiştir.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Tığınızı ilk başladığınız boncuğun yanındaki ilmekten geçiriniz. ➤ İlmekleri öreerek halkayı kapatınız. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ İlmeklerinizi çok sıkmadan örmeye özen gösteriniz.

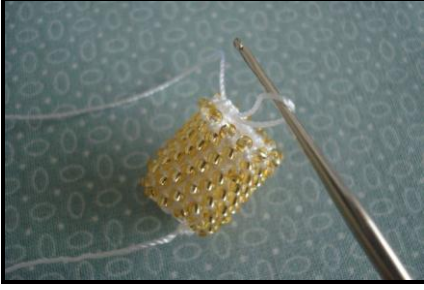
- Tıgınızı sağdan ilk sıradaki boncuktan geçen ilmeğin içinden sola geçiriniz.
- İpliğinizin üzerindeki boncuklardan bir tanesini ilmeklerin üzerine kaydırınız.

- Boncuklarınızın dizilmiş olduğu iplikleriniz her zaman gergin tutunuz.

<p>➤ Tığınıza iplik dolayınız.</p> 	<p>➤ İpin gergin olmasına dikkat ediniz.</p>
<p>➤ Tığınızdaki ilmeği boncuklu ilmeğin içerisinden geçiriniz. ➤ Tığınızda iki ilmek oluşturunuz.</p> 	<p>➤ Zincirin her iki ilmekten geçtiğine emin olunuz.</p>
<p>➤ Tığınıza tekrar iplik dolayınız. ➤ Tığınızın ucuna dolamış olduğunuz ipliği tığınızdaki iki ilmeğin içerinden geçirerek çıkartınız.</p> 	<p>➤ İlmeklerinizi çok fazla bolluk vermeden örmeye dikkat ediniz. ➤ İlmek sıklıklarının hep aynı olmasına özen gösteriniz.</p>

	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Soldan ikinci boncuğu da yukarıdaki işlem basamaklarını takip ederek örünüz. ➤ Örne işleminde boncukları sayarak örünüz. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Aralarda fazla ilmeklerin oluşmaması için ara sıra boncukları sayınız.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Yukarıdaki işlem basamaklarını tekrar ederek örme işlemi devam ettiriniz. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sallama tekniğinde en zor kısım bu ilk sıralardır. ➤ Birkaç sıra boncukları sayarak örünüz. ➤ Örneğin 12 ilmek başladıysanız diğer sıralarda da 12 ilmek olmasına özen gösteriniz. ➤ Bir ilmeğin az veya fazla olması desenli örgülerinizde desenin kaymasına yol açacaktır. ➤ Örne işleminde dikkatli olmaya özen gösteriniz.

➤ Diğer sıraları da tekniğe uygun öreerek devam ediniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bu faaliyet sonunda kazandıklarınızı aşağıdaki soruları cevaplandırarak ölçünüz.

Aşağıdaki cümleleri dikkatlice okuyarak boş bırakılan yerlere doğru sözcüğü yazınız.

1. Hapishane işi örme tekniği belirli sayıda ve renklerdeki yapılan modelin özelliğine uygun teknikle örülmesidir.
2. Hapishane işi örme tekniklerinde özel yapılmış kullanılmaktadır.
3. Tığın fazlalığı kesilerek ağacından hazırlanmış (gövdeye) sapa monte edilmektedir.
4. Cezaevi boncuk atölyesinde uygun kalınlıkta tığ yoksa belirli ölçülerde ve kalınlıklarda olan de tığ yapılmaktadır.
5. Çift örgü tekniğinde örgünün daha yumuşak ve düzgün çıkması için biraz daha tercih edilmektedir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise “Uygulamalı Test”e geçiniz.

UYGULAMALI TEST

Modül ile kazandığınız yeterliği aşağıdaki ölçütlere göre değerlendiriniz.
Kendi seçmiş olduğunuz herhangi bir sallama tekniğini uygulayarak çalışınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Sallama tekniği ile ilgili bilgi edininiz.	➤ Araştırmacı olunuz. ➤ Yaratıcı olunuz. ➤ İnternette araştırma yapınız. ➤ Planlı çalışınız. ➤ Sallama tekniği ile yapılmış ürünleri inceleyiniz. ➤ Zamanınızı verimli kullanınız.
➤ Malzemelerinizi hazırlayınız.	
➤ Sallama tekniğine uygun desen seçiniz.	
➤ Kaç ilmekten öreceğinizi belirleyiniz.	
➤ Model özelliğine uygun olarak kaç tur boncuk dizeceğinizi belirleyiniz.	
➤ Şemaya bakarak ipliğinize boncukları diziniz.	
➤ Sallama tekniğine uygun örünüz.	
➤ Tekniğe uygun bitirerek son kontrollerini yapınız.	

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki modüle geçmek için öğretmeninize başvurunuz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ-1'İN CEVAP ANAHTARI

1	dokuma tezgâhları
2	çatlatmamak için
3	kesmeyecek
4	solmayacak cinsten
5	boncukların

ÖĞRENME FAALİYETİ-2'İN CEVAP ANAHTARI

1	ürünün özelliklerine
2	boncuk iğneleri
3	boncukların
4	iğne ve iplikle

ÖĞRENME FAALİYETİ-3'ÜN CEVAP ANAHTARI

1	boncukların
2	tığlar
3	gürgen
4	çivilerden
5	kalin tığ

KAYNAKÇA

- S.PRET Julia, **Bead Knitted Bags: 10 Projects for Beaders and Knitters**, October, 2006.
- FITZGERALD Diane, **The Beaded Garden Interweave Pres Inc**, September, 2005.
- BUREL Claude Marie, **Fleurs En Perles De Rocaille**, Mars, 2007.
- NATHANSON Virginia, **Making Bead Flowers and Bouquets Ukazoo Books**, Toledo OH USA, Şubat, 2002.
- KONSTANTİNOV Varvara, **My Beaded Garden Boks**, Eylül, 2003.